

Hyvä nelivuotiaan lapsen vanhempi

Syksyn 2016 aikana Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää tietoa nelivuotiaiden lasten terveydestä, hyvinvoinnista sekä perheiden lastenhoitojärjestelyistä osana Suomen Akatemian CHILDCARE -tutkimushanketta (www.jyu.fi/childcare). Tavoitteena on kerätä tietoa nelivuotiaiden lasten ja heidän perheidensä terveydestä, hyvinvoinnista, päivähoitoratkaisuista sekä perheiden saaman avun ja tarvittavien palvelujen riittävydestä.

THL kerää nelivuotiaita lapsia ja heidän perheitään koskevaa tutkimustietoa lapsen laajan terveystarkastuksen yhteydessä. Tietoa kerätään vanhemman suostumuksella. Osa tutkimukseen tarvittavasta tiedosta kerätään varhaiskasvatuksesta neuvolaan annettavan, lapsen tilannetta päivähoitossa koskevan arvion yhteydessä THL:n lisälehdellä. Lomakkeessa oleva tieto tallennetaan THL:n tutkimusaineistoon lastenneuvolassa, jos vanhempi antaa siihen kirjallisen suostumuksen lastenneuvolakäynnin yhteydessä.

Vanhemmalle on oma kysely, jossa kysytään mielipidettä nelivuotiaan lapsen ja perheen terveyteen, hyvinvointiin, päivähoitoon ja muihin palveluihin liittyvistä asioista. Lastenneuvola antaa tiedot vanhemmalle tarkoitettuun kyselyyn vastaamiseksi.

Tutkimustietoa kerätään viidellä paikkakunnalla syksyllä 2016 (ajankohta vaihtelee hieman paikkakunnittain). Tämä tutkimus on esitutkimus, jonka pohjalta THL kehittää jatkossa valtakunnallisen säännöllisesti toteutettavan tiedonkeruun. Tuloksia käytetään lasten ja perheiden palveluiden parantamiseen ja tieteelliseen tutkimukseen.

Tutkimuksen kulku ja vastaaminen

Päivähoidon työntekijä ja vanhempi täyttävät yhdessä THL:n lisälehdessä osana nelivuotiasta lasta koskevaa tiedonsiirtoa päivähoitosta neuvolaan. Lomake toimitetaan neuvolaan kunnan käytännön mukaisesti. Neuvolakäynnillä vanhemmalta pyydetään lupa käyttää vastauksia osana tutkimusta.

Vanhempaa pyydetään vastaamaan kyselyyn, johon vastaamiseen terveydenhoitaja antaa ohjeet. Lisäksi lastenneuvolan terveydenhoitaja/ lääkäri täyttää vanhemman antamalla luvalla terveystarkastuksen jälkeen lyhyen yhteenvetolomakkeen, jossa he antavat yhteenvedon lapsen terveydestä, kasvusta, oppimisesta, päivähoitosta ja perheen tilanteesta, palvelujen käytöstä sekä käyttää vastauksissaan päivähoitosta saamia tietoja.

Lasta ja perhettä koskevia tietoja voidaan kerätä tutkimukseen *huoltajan suostumuksella*. Terveydenhoitaja pyytää huoltajalta kirjallisen suostumuksen yhteenvetolomakkeen täyttämiseen ja tietojen yhdistämiseen tutkimuksessa huoltajilta kerätyn kyselyaineiston kanssa.

Tiedonkeruu, tutkimukseen osallistuminen tai osallistumatta jättäminen eivät vaikuta neuvolassa tehtävään terveystarkastukseen, eivätkä perheen saamiin palveluihin.

Luottamuksellisuus, tietojen käsittely ja säilyttäminen

Tutkimukseen osallistuneiden henkilöllisyys on ainoastaan tutkimushenkilöstön tiedossa, jotka kaikki ovat salassapitovelvollisia. Tiedot analysoidaan ja raportoidaan siten, ettei yksittäistä vastaajaa tai perhettä voida tunnistaa. Tutkimuksessa kerättäviä tunnistetietoja säilytetään viisi vuotta, jonka jälkeen ne hävitetään. Aineistoa, josta yksittäistä henkilöä ei voida tunnistaa, säilytetään pysyvästi THL:ssä. Tietojen säilytyksessä noudatetaan tutkimuseettisiä

www.thl.fi

ohjeita tutkimusaineistojen pitkäaikaisesta säilytyksestä. Tutkimuksella on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuseettisen työryhmän puoltava lausunto. Tutkimusrekisteristä on laadittu henkilötietolain mukainen rekisteriseloste, jonka saat halutessasi nähtäväksi.

Tutkimustietoja voidaan myös luovuttaa toiselle tutkijalle tutkimustarkoitusta varten. Siinäkin tapauksessa kaikkia osapuolia sitoo salassapitovelvollisuus. Lapsen tai vanhemman tunnistetietoja ei luovuteta missään vaiheessa eteenpäin.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit keskeyttää tutkimukseen osallistumisen koska tahansa syytä ilmoittamatta. Keskeyttämiseen tai suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja käytetään osana tutkimusaineistoa.

Tuloksista tiedottaminen ja tutkimuksen rahoitus

Kunnat saavat väestötason tuloksia palveluiden kehittämiseksi. Tietoa käytetään myös valtakunnallisessa palvelujen ohjauksessa ja kehittämisessä. Lisäksi tutkimuksen tuloksista kirjoitetaan kotimaisia ja kansainvälisiä tieteellisiä artikkeleita.

Tutkimuksen rahoittaa THL ja Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvosto osana CHILDCARE-tutkimushanketta. CHILDCARE-tutkimushanke toteutetaan THL:n, Tampereen yliopiston ja Jyväskylän yliopiston yhteistyönä (www.jyu.fi/childcare).

Arvonta

Korvauksena vaivannäöstä arvomme yhteystietonsa jättäneiden vastaajien kesken yhden tablettitietokoneen (hinnaltaan noin 170 euroa) ja neljä 50 euron lahjakorttia (Keskon ja S-ryhmän liikkeisiin).

Lisätiedot

Lisätietoja tutkimuksesta antaa erikoistutkija Johanna Hietamäki, THL, johanna.hietamaki@thl.fi, p. 029 524 7990.

Ystävällisin terveisin,

Johanna Lammi-Taskula
Yksikönpäällikkö
johanna.lammi-taskula@thl.fi
puh. 029 524 7066
Lapset, nuoret ja perheet -yksikkö
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)